

Список використаних джерел

1. Європейський зелений курс і кліматична політика України : аналіт. доп. / [С. П. Іванюта, Л. М. Якушенко] ; за заг. ред. А. Ю. Сменковського. Київ: НІСД, 2022. 95 с. DOI: <https://doi.org/10.53679/NISS-analytrep.2022.12> URL: https://niss.gov.ua/sites/default/files/2022-07/dopov-greendeal-1-red-pogod-do-verstki_12_07_2022_gotove.pdf
2. Вимоги ЄС до органічної продукції. URL: <https://export.gov.ua/good/review/290>

УДК 378.126:004

ЦИФРОВІЗАЦІЯ: НОВІ ГОРИЗОНТИ ДЛЯ ОСВІТИ ТА НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Вадим ОБЕРЕМОК, здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти 2 курсу ОП «Менеджмент», vadym.gsk.mq@ukr.net
Анатолій ЛІВІНСЬКИЙ, д-р екон. наук, професор кафедри менеджменту, livinski_69@ukr.net

Одеський державний аграрний університет
м. Одеса, Україна

Сучасний світ переживає безпрецедентну трансформацію, обумовлену впровадженням цифрових технологій у різні сфери життя, зокрема в освіті. Цифровізація навчального процесу стала необхідністю, особливо в умовах карантинних заходів, пов'язаних як із пандемією COVID-19 так із військовим станом в Україні. В дослідженнях питань цифровізації освіти вчені освітлюють нові перспективи та ризики які стають перед сучасною системою освіти. Так В. Биков, О. Спірін, та О. Пінчук зазначають, що «цифровізація освіти залежить від об'єктивних умов та сучасних тенденцій розвитку інформаційного суспільства» [1]. Метою наших досліджень є аналіз викликів та можливостей, які постають перед наукою та освітою в контексті цифровізації, а також окреслити нові горизонти для наукових досліджень у цій царині.

Цифровізація освіти передбачає інтеграцію цифрових технологій у навчальний процес, що включає онлайн-навчання, електронні ресурси, навчальні платформи та інші інновації. Розвиток таких технологій, як віртуальна і доповнена реальність, штучний інтелект та інтерактивні платформи, дозволяє перетворити традиційний процес навчання на динамічний і адаптивний.

Сьогодні ми спостерігаємо зростаючу популярність масових відкритих онлайн-курсів, які надають змогу отримувати освіту людям з різних куточків світу. Вебінари та відеолекції стали невід'ємною частиною навчального процесу, забезпечуючи доступ до знань незалежно від географії та соціально-економічного статусу.

Цифровізація освіти також сприяє розвитку нових форм співпраці між учнями та викладачами. Використання онлайн-форумів, групових проєктів та соціальних медіа забезпечує можливості для обміну думками, ідеями та досвідом. Це стимулює розвиток комунікаційних навичок і сприяє формуванню спільнот навчання, де учасники можуть підтримувати один одного в процесі здобуття знань. Крім того, цифрові технології дозволяють викладачам легше відслідковувати прогрес у здобувачів освіти і вчасно надавати зворотній зв'язок, що є важливим для ефективного навчання. Крім того, цифровізація освіти відкриває нові можливості для професійного розвитку викладачів. Завдяки онлайн-ресурсам, вебінарам та курсам підвищення кваліфікації, педагоги можуть постійно вдосконалювати свої навички та знання в межах нових тенденцій і

технологій. Також це сприяє створенню інноваційних навчальних програм, які базуються на актуальних дослідженнях та найкращих практиках у галузі освіти. Тому цифровізація не лише трансформує навчальний процес для студентів, але й створює умови для постійного професійного зростання викладачів, що в свою чергу, позитивно впливає на якість освіти в цілому [2].

Цифровізація освіти відкриває нові горизонти, пропонуючи кілька переваг. Перша з них - доступність. Завдяки різноманітним онлайн-платформам (Coursera, Moodle, EdX) студенти можуть отримати доступ до матеріалів від провідних університетів світу, часто безкоштовно. Здобувачі освіти мають змогу навчатися з будь-якого місця, що сприяє залученню поширених угруповань учнів, включаючи людей з обмеженими можливостями, робітників та тих, хто проживає в віддалених районах. Мультимедійні та інтерактивні інструменти, віртуальні лабораторії, симуляції та відеоінструкції дозволяють вивчати складні концепції в більш наочній формі. Цифрові технології дають змогу створювати віртуальні класи, де студенти з різних країн можуть взаємодіяти та співпрацювати в реальному часі.

Другою важливою перевагою є можливість індивідуалізації навчання. Використовуючи дані про успішність, викладачі можуть адаптувати навчальний процес під потреби конкретного студента, що істотно підвищує ефективність навчання. Інтерактивне оцінювання, автоматизація тестів і завдань полегшує оцінювання знань студента і дозволяє оперативно відслідковувати його успіхи. Крім того, нові технології дозволяють розвивати критичне мислення та дослідницькі навички, заохочуючи здобувачів освіти до активної участі в навчальному та науковому процесі.

Проте цифровізація освіти не є безпроблемною. Серед основних викликів можна виділити технічні та інфраструктурні бар'єри. Не всім здобувачам освіти доступні ресурси для ефективного онлайн-навчання, що може призводити до соціальної нерівності. Так, у багатьох регіонах недостатній рівень доступу до інтернету або технічного забезпечення що значно ускладнює процес навчання.

Крім того, цифровізація створює нові психологічні та соціальні проблеми. Відсутність особистих контактів між студентами і викладачами може призводити до збільшення відчуття ізоляції та стресу. Також важливо враховувати, що не всі викладачі мають достатню підготовку для роботи з новими технологіями, що може негативно вплинути на якість освіти [3].

Можливості цифровізації та використання її в наукових дослідженнях характеризуються швидким доступом до наукових даних при співпраці в режимі реального часу. Цифрові інструменти дозволяють дослідникам швидко отримувати доступ до величезних баз даних, наукових статей і матеріалів, що прискорює процес досліджень. Використання цифрових платформ для збору, обробки та аналізу даних дозволяє автоматизувати рутинні наукові процеси, що підвищує ефективність дослідницької роботи при автоматизації досліджень.

Цифровізація сприяє розвитку відкритої науки, коли наукові результати через відкритий доступ стають доступними для всіх, що сприяє більшій прозорості та поширенню знань. Використання інструментів штучного інтелекту дозволяє аналізувати великі обсяги даних і знаходити закономірності, які людина може не помітити.

Питання які стоять на зараз перед науковцями при дослідженні цифровізації пов'язана з впливом цифрових технологій на мотивацію та успішність студентів, заслуговує на глибше вивчення. Також перспективними є міждисциплінарні дослідження, які об'єднують психолого-педагогічні та технологічні аспекти, з метою розробки більш ефективних навчальних, наукових методів і стратегій.

Ще одним важливим напрямком для досліджень є вплив емоційного інтелекту та соціальних навичок на навчальний процес в умовах цифровізації. З розвитком онлайн-

форм навчання значна частина комунікації між студентами та викладачами відбувається віртуально, що може позначатися на тому, як студенти сприймають підтримку та зворотний зв'язок. Дослідження в цій сфері допоможуть виявити, які соціальні та емоційні навички є критично важливими для успішного навчання в цифровому середовищі, а також як їх можна розвивати через різні форми онлайн-взаємодії.

Нарешті, варто звернути увагу на етичні питання, пов'язані з цифровізацією освіти. Зростання використання даних студентів, алгоритмів оцінювання та автоматизованого моніторингу навчального процесу ставить під питання, яким чином ці дані будуть використовуватися і хто матиме доступ до них. Зростає потреба в захисті наукових даних та освітніх ресурсів від кібератак і витоків конфіденційної інформації. Дослідження в цій галузі можуть зосередитися на необхідності розробки етичних стандартів для захисту приватності та автономії студентів та науковців, на важливості навчання викладачів і адміністрації з питань етики використання цифрових технологій в освіті. Це дозволить забезпечити збалансований розвиток цифрових інновацій в науковій діяльності та навчальному процесі, захищаючи права як науковців так і освітян.

Цифровізація освіти є складним і багатогранним процесом, що потребує уваги з боку освітян та науковців. Незважаючи на численні виклики, вона відкриває нові горизонти для ефективного навчання та наукової діяльності. Із врахуванням сучасних тенденцій, важливо продовжувати дослідження в цій галузі, аби забезпечити якісну та доступну освіту. Запровадження цифрових технологій – це не лише про інновації, а й про нові можливості для розвитку знань і соціального прогресу.

Список використаних джерел

1. Биков В., Спірін О. Пінчук О. Сучасні завдання цифрової трансформації освіти. *Журнал кафедри ЮНЕСКО «Неперервна професійна освіта XXI століття»*. 2020 №1. С. 27-36. URL: [https://doi.org/10.35387/ucj.1\(1\).2020.27-36](https://doi.org/10.35387/ucj.1(1).2020.27-36)
2. Шевченко А., Левковська Т., Хайдарова Т. Вплив цифрових технологій на розвиток маркетингових досліджень. *Наукові інновації та передові технології*. 2023. №5 (19). С. 169-176. URL: <http://surl.li/sddsoq>
3. Кузьменко О. Г. «Індивідуалізація навчання у цифровій освіті: нові підходи та технології». *Освіта України*. 2019. №12. 45-52.

УДК 331.5

ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ: ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ

Марина ПАВЛОВА, канд. екон. наук, викладач кафедри менеджменту,
marinamonro.81@gmail.com

Хмельницький політехнічний фаховий коледж
Національного університету «Львівська політехніка»
м. Хмельницький, Україна

Воєнний час вносить суттєві корективи в усі сфери життя суспільства, і управління персоналом не є винятком. Підприємства стикаються з низкою нових викликів, які вимагають від керівництва гнучкості, креативності та швидкої адаптації.

Від ефективності роботи персоналу залежить конкурентоспроможність підприємства, тому персонал – це найцінніший актив підприємства.